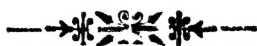

શ્રીવીતરાગાય નમઃ

જૈન નિયમ પોથી

આ પુસ્તક

મુ શીતલપ્રસાદ લખનઉ નિવાસી
દ્વારા સમગ્ર જૈન કોમના હિતાર્થે

સંગ્રહ કરાવી

શેઠ માણેકચંદ હીરાચંદ જે. પી.

નાં પુત્રી મગનબાઈએ

દી બાપામાં છપાવેલું, તેનું ગુજરાતીમાં

બાષાંતર કરી મગનબાઈએ

રતમાં-અપક્ષપાત પ્રિટિંગ પ્રેસમાં

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્યું.

વીર સંવત. ૨૪૩૫ પ્રત. ૧૦૦૦

કિંમત રૂ. ૦-૦-૬

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गुजराती कौषीराखिण्ट विभाग]

अनुक्रमांक २१२८

वर्गीक

पुस्तकनुं नाम ठैज निधम पेट्ट

विषय ७३३: ४३५९

શ્રીવીતરાગાય નમઃ

જૈન નિયમ પોથી

આ પુસ્તક

બાબુ શીતલપ્રસાદ લખનઉ નિવાસીદ્વારા
સમગ્ર જૈન કેમના હિતાર્થે
સંગ્રહ કરાવી

શેઠ માણિકચંદ હીરાચંદ જે. પી.

નાં પુત્રી મગનબાઈએ

હિંદી ભાષામાં છપાવેલું, તેનું ગુજરાતીમાં
ભાષાંતર કરી મગનબાઈએ

સુરતમાં-અપક્ષપાત પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્યું.

વીર સંવત. ૨૪૩૫ વ્રત. ૧૦૦૦

કિંમત રૂ. ૦-૦-૬

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ

૧૧૨૬

પ્રસ્તાવના.

જૈન ધર્મના આચરણની શુદ્ધતાને માટે જે જે નિયમો શાસ્ત્રમાં કહેવામાં આવેલા છે તે ઊપર આજકાલ આપણા બાધબંધોનાં લક્ષ હોય એમ જણાતું નથી જે પાંચ આણુવ્રતો સ્થૂલપણે ધારણ કરવાને ~~એક~~ જોઈને માટે આજ્ઞા છે તે બાબત તરફ ધણાજ ઓછા જૈનોનું લક્ષ છે અને આજ કારણથી જૈન કોમમાં નિન્દ્યા યોગ્ય આચરણો વધતાં જાય છે.

જો કે આપણા હજારો બાધઓ શાસ્ત્ર પાંચે છે અને સાંભળે છે, તેમજ આચરણના નિયમો જાણે છે, પરંતુ તે પ્રમાણે વર્તન કરવાનું સાહસ બીજકુલ કરતા નથી. ઘણા લોકો નિયમ લેતાં ગભરાય છે. એ ઘણી મોટી ભૂલ છે.—જેમ કિનારો બાંધ્યા વગરના એટલે પાળ વગરના તળાવનું પાણી સ્થિર રહી શકતું નથી,

તેમ નિયમ વગર ચિત્ત સ્થિરતાને પામતું નથી. અને ચિત્તની સ્થિરતા વગર આચારની શુદ્ધતા થઈ શકતી નથી.

બાળક, યુવાન અને વૃદ્ધ, સર્વેએ નિયમ ધારણ કરવાની જરૂર છે એમ સમજી આ, નાના પુસ્તકમાં ઘણા મોટા મોટા નિયમો એકઠા કર્યા છે, જે આપણા વિચારવાન જૈન બંધુઓ અને બહેનો સહેલાઈથી ધારણ કરી શકશે અને આ પુસ્તક પોતાની પાસે રાખી મુકવાથી કદી ભૂલ થશે નહીં, કેમકે ઘણા ભાઈઓ લખવાની આળશને લીધે ભૂલી જવાની શીકરથી નિયમ ધારણ કરતા નથી.

આ પુસ્તકમાં એકેક વિષયના નિયમનો એકેક પાઠ રાખ્યો છે. જે કદાચ કોઈ પાઠમાં લખેલા બધા નિયમો ધારણ કરી ન શકે તો, તેણે જે જે નિયમ ધારણ કરવાના હોય તે ઉપર ચિન્હ (નિશાની) કરી તે નીચે પોતાના હસ્તાક્ષરથી મીતી (નિયમ લીધાની તિથિ) લખવી. જે

તુરત ધારણુ ન કરે તો જ્યારે નિયમ લે ત્યારે
 મીતી લખવી. આ પુસ્તક દરેક જૈન સ્ત્રી,
 તેમજ પુરુષ પાસે રહેવું જોઈએ. ઉપદેશકો
 શાસ્ત્રના વક્તાઓ તેમજ પરોપકારીઓ પ્રત્યે
 મારી નમ્ર વિનંતિ છે કે આપે આ પુસ્તકનો
 ઉપયોગ દરેકને સમજાવીને નિયમો લેવાનો પ્રચાર
 કે જોધ કરવો.

આ પુસ્તક મૂળ હિંદી ભાષામાં લખનઉ
 નિવાસી બાપુ શીતલપ્રસાદજીએ તૈયાર કરેલું તે
 ગુજરાતી જાણનાર જૈન ભાઈજીનોના ઉપયોગાથે
 ભાષાંતર કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં કોઈ પણ
 પ્રકારની ભૂલચૂક રહી ગઈ હોય તો તેને માટે
 વિદ્વાનો ક્ષમા કરશે અને કૃપા કરી સચવશે તો
 ભાષાંતર કર્તા તે આભાર સાથે સ્વીકારશે.

મુંબાઈ
 તા. ૨૧-૧-૯૮

મગનભાઈ
 ભાષાંતર કર્તા.

નિયમ પહેલો.

સમ્યક્ત પ્રતિજ્ઞા.

હું ૧ શ્રી અરહંત દેવ (જે સર્વજ્ઞ, વીતરાગ અને હિતોપદેશી એવા ત્રણ ગુણ સહિત છે); શ્રી નિર્ઘ્રન્ય ગુરુ (જે પરિગ્રહ રહિત અને જ્ઞાન આન તપમાં લીન છે); ૩ શ્રી કેવલી ભગવાને કહેલો ધર્મ (જે સર્વ પ્રાણીઓ ઉપર દયા રૂપ તથા સ્વસ્વરૂપ સુખમય છે); આ ત્રણેમાંજ હું શ્રદ્ધા કરું છું.—આ સિવાય કોઈ બીજા દેવ ગુરુ કે ધર્મને સાચો સમજીશ નહીં:—એ આગતની દૃઢ પ્રતિજ્ઞા થવા માટે નીચે લખ્યા પ્રમાણે કરીશ.

ક.—એક જમોંકાર મંત્રની માળા રોજ ગણીશ, તેમાં માત્ર રોગાદિક થઇ આવે તોજ માત્ર છુટ માનીશ, તોપણ યથાશક્તિ જપ કરીશ.

સ્વ.-શ્રી જિન પ્રતિમાનાં રોજ દર્શન કરીશ. રોગાદિકના તેમ પરદેશમાં જિન મંદિરજી ન હોવાના કારણથી દર્શન ન બની શકે તો પૂર્વ તથા ઉત્તર તરફ મ્હોં કરીને પરોક્ષ રીતે (મનમાં પ્રતિમાજીનું સ્વરૂપ ધારણ કરીને) દર્શન કરીશ અને જોવી રીતે હું પ્રત્યક્ષ પ્રતિમાજી સન્મુખ સ્તુતિ કરું છું તેજ પ્રમાણે સ્તુતિ કરીશ. જો બેહોશ કે અશક્ત હોઈ તો માફ સમજીશ.

ગ.-^૧શાસ્ત્ર સ્વાધ્યાય રોજ કરીશ અથવા સાંભળીશ. રોગ, સૂતક, પાતક અને પરદેશગમનમાં ન બની શકે તેની છુટ માનીશ.

મિતિ
તા.

}

સહી. નિયમકતા.

૧. શાસ્ત્ર પુરું જાણવું તથા સાંભળવું જોઈએ, જોથી ધર્મનો લાભ થશે. જો કદી કોઈ દિવસ જરૂરી કામ હોયતો એક લીટી પણ વાંચવી કે સાંભળવી.

નિયમ ખીજે.

પહેલું રથુંલ અહિંસા અણુવ્રત.

૧.-હું સંકલ્પ કરું છું કે ત્રસ જીવેની હિંસા કરીશ નહીં. આરંભ પરિગ્રહમાં થાય તો છુટ.

૨.-હું માંસનો ટુકડો ખાઈશ નહીં.

૩.-ચામડાંનાં વાસણમાં રાખેલું ધી તેલ ખાઈશ નહીં.

૪.-હું દારૂ પીશ નહીં કેમકે એને તૈયાર કરવામાં અનેક ત્રસ જીવેનો ઘાત થાય છે અને એ ચિત્તને અસાની (બ્રમિત) બનાવે છે.

૫.-હું અરીણ, ગાંજે, ભાંગ અને ચરસ ખાઈશ નહીં. કારણકે એથી આત્માનો સ્વભાવ બગડે છે; પણ આપધિ માટે છુટ.

૬.-હું તમાકુ કે ખીડી પીશ નહીં કેમકે તેથી કન્થેશુ બને છે.

૭.-હું મધ ખાઈશ નહી કેમકે એ તૈયાર થતાં અસંખ્યાત ચૌદ્રિ મધગ્રાખાઓનો ધાન થાય છે.

૮.-હું પશુ, પક્ષી, માછલી વગેરે જીવોનો શિકાર કરીશ નહીં.

મિતી
તા.

}

સહી. નિયમકર્તા.

નિયમ ત્રીજો.

ખીન્નું સ્થુલ સત્ય આણુવ્રત.

૧.-હું મારા કે બીજાના વિષય કપાયોની પુષ્ટિ, તેમજ તેને માટે ધનાદિ પ્રાપ્તિના કારણે જુદું ખોલીશ નહિ, વ્યાપારમાં વસ્તુનું મુલ્ય ગારી ઇચ્છા મુજબ માંગીશ, પરંતુ જે કોઈ ખરી દીની કિંમત પૂછશે તો સત્ય કહીશ.

મિતિ.
તા.

}

સહી. નિયમકર્તા.

નિયમ ચોથો.

ત્રીજો રથુલ ઋચૌર્ય ઋણુવત.

— ❦ —

૧.-હું ગેવી ચોરી કરીશ કે કરાવીશ નહિં કે
જેથી મને રાજા કે પંચ દંડ કરી શકે.

૨.-જે માલ ચોરીનો છે એમ મારા જા-
ણુવામાં હશે તે ખરીદ કરીશ નહિ.

૩.-હું રાગતું મહેસુલ, રેલની ટિકીટની
કિંમત, માલતું ભાડું વગેરે છુપાવીશ નહીં.

૪.-હું લેવડદેવડમાં તોત્રના કાટલાં, માપ
વગેરે એકસરખાં બરોબર રાખીશ.

૫.-હું ખરામાં ખોટી કે ગે છી વધારે કિંમત
ની વસ્તુ મિથાણુ કરી સાચી કે ઉત્તમ કહી
વેચીશ નહીં,

મિતિ

તા.

}

સહી. નિયમ કર્તા

નિયમે પાંચમે

સ્થુલ સ્વદારા સંતોષ બ્રહ્મચર્ય વ્રત.

આ વ્રત પુરૂષે સ્ત્રીના સંબંધમાં અ
સ્ત્રીએ પુરૂષના સંબંધમાં લેકું ઉચિત છે.)

૧-હું મારો પોતાની સ્ત્રી અથવા (પતિ
સિવાય અન્ય કોઈ પારકો સ્ત્રી કે વેશ્યા સ
મૈથુન સેવન કરીશ નહીં,

૨.-હું મારી સ્ત્રી (અથવા પતિ)ની સાથે
મહીનામાં()દિવસ કામ સેવન કરીશ. અષ્ટ
ચતુર્દશીના દિવસે કામ સેવન કરીશ નહિ.

૩-કામ સેવનનું જે અંગ છે તે શિવ
અન્ય કોઈપણ અંગથી કામ સેવન કરીશ ન

૧ પુરૂષનું પિથાબ સ્થાન અને સ્ત્રીનું યો
સ્થાન અને છાત્રીને અન્ય અંગથી કામ સેવન
મનાઈ છે.

૪.-હું () વર્ષ સુધી જ્યાં જંગી વિ
વા અજ્યાસ કરું ત્યાં સુધી પૂરેપૂરું અભ્યર્ચ્ય પા
ળીશ, મતલબ કે કોઈપણ પ્રકારે મારું વીર્ય નષ્ટ
કરીશ નહિ, કારણકે અભ્યારીને વિદ્યાની પ્રાપ્તિ
સહેલથી થાય છે.

૫.-હું () વર્ષ સુધી લગ્ન નહિ કરું
કેમકે ? બાળલગ્ન બહુ હાનિકારક થાય છે.

૬.-હું () વર્ષની ઉંમર થયા પછી
પણ મારી સ્ત્રીના મરણ થયા છતાં બીજી સ્ત્રી
કરીશ નહિ.

૭.-હું વેશ્યાનું મૃત્યુ (નાશ) કરાવીશ નહિ
તેમજ બેદરશ નહિં.

મિતિ } સહી, નિયમકર્તા.
તા. }

૧. ૧૬ વર્ષથી ઓછી ઉંમરનો છોકરો તથા
૧૨ વર્ષથી ઓછી ઉંમરની છોકરીનાં લગ્ન બાળ
લગ્નમાં ગણાય છે.

નિયમ છૂકો.

પાંચમું સ્થુલ પરિગ્રહ પરિમાણુઘટ

૧.-ક્ષેત્ર-ખુલ્લી તથા ખેતીને લાયક જમીન
આટલાં () વીંધાં રાખું છું.

૨.-વાસ્તુ-હું ઘર, કોઠી, આગ, કારખાના
વખાર વગેરે આટલા () રાખું છું. એથી
વધારે બનાવીશ નહિ. તથા ભાડે રાખી શકીશ.

૩.-હિરણ્ય-હું ચાંદી આટલા () વજ
નની તથા રૂપીયા પૈસા આદિ ધન આટલા ()
પ્રમાણમાં રાખું છું. એથી વધારે પૈસા મેળવું
તો તે ધર્મ કાર્યમાં ખર્ચ કરીશ.

૪.-સુવર્ણ-હું સોનું આટલા () તોલા
અને ઘરેણાં ગાદાં આટલાં () રાખું છું.

૫.-ધન-હું દૂધ દેવાવાળી ગાય, ભેંસાદિ
પશુ આટલા () રાખું છું તથા ઘોડા, બળદ
વગેરે વાહન આટલા () રાખું છું.

૬.-ધાન્ય-હું આટલા^૧() જાતનું^૧ ધાન્ય રાખું છું તથા મારા ભોજન ખર્ચને માટે આટલા () માસથી અધિક સંગ્રહ કરીશ નહિ.

૭.-દાસી-હું આટલી () દાસીઓથી વધારે કામકાજ માટે રાખીશ નહિ.

૮.-દાસ-હું આટલા દાસથી વધારે રાખીશ નહિ.

૯.-કુપ્ય-હું સુતર વગેરે જાતનાં વસ્ત્રો આટલી () જોડથી વધારે મારી પાસે રાખીશ નહીં.

૧૦.-ભાંડ-હું સર્વ ધાતુ અથવા આટલી () ધાતુઓના વાસણ તોડમાં આટલા () મણુ અને ગણત્રીમાં આટલા () રાખું છું. આથી વધારે કદી કામમાં લઈશ નહિ.

મિતિ

તા.

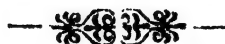
}

સહી. નિયમ કર્તા.

૧ એક મહિનાના ખર્ચથી વધારે અનાજ ઘરમાં રાખવું ઠીક નહીં કારણ કિડલાં વગેરે પડી જાય તે ખાવું પડે

નિયમ સાતમે.

છટું સ્થૂત્ર દિગ્પરિમાણુ વ્રત.

૧.-હું ચારે દિશાઓમાં દરેકમાં આટલા
આટલા () મૈત્ર સુધી તથા ચારે વિદિશાઓ
માં દરેક દરેકમાં આટલા આટલા () મૈત્ર
સુધી તથા ઉપર આટલા () દુર અથવા
નીચે આટલા () માઇલ જઇશ—ધર્મ કાર્ય
માંટે બધી જગ્યાએ જઇશ, પરંતુ હું પત્ર વ્યવહાર
તથા ચીજ વસ્તુ મંગાવતી તથા આદમી મોકલવો
વગેરે કાર્ય કરી શકું છું.

મિતિ
તા.

}

સહી. નિયમ કર્તા

નિયમ આઠમો.

સાતમું સ્થૂળ દિશાપરિમાણ વ્રત.

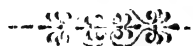

ઉપરના દિવ્રતમાં જે પરિમાણ કહ્યું છે તે
માં દરરોજનું દશ દીશાઓમાં જવાનું પ્રમાણ
આટલા () રોજને માટે પ્રતિદિન આટલ
() મૈલ રાખુ છું.

મિતિ }
તા. } સહી. નિયમ કર્તા.

નિયમ નવમો.

આઠમું સ્થૂળ અનર્થદંડવ્રત.

૧-હું જુગાર (વ્રત) રૂપીઆ પૈસા વગરથી
રમીશ નહિં.

૨-હું કામ સિવાય જમીન ખોદીશ નહિ,
કામ સિવાય પાણી કઢાવીશ નહિ, કામ સિવાય
દેવતા સળગાવીશ નહિ અને હવા લઇશ નહિ.

૩-હું ખીજને ખોટે મારે જવાને ઉપદેશ
કરીશ નહિ.

૪-હું ઝેર વગેરે ખાધને કે ખીજ રીતે
આપનાત કરીશ નહિ અથવા આવી વસ્તુએ
ખીજને આપીશ નહિ.

૫-હું-દીવસના એવીસ કલાકનો નિયમ
કરીશ અને પ્રયોજન વગરની સ્ત્રી, રાગ્ન, ચોર
અને ભોજનકથાઓમાં મન નહીં ધાલવાનો
ખ્યાલ રાખીશ અને કારણુગર હોય તો છુટ.

હું કોઇના મરણનો શોક સુતકના દિવસથી
વધારે પાળીશ નહિ.

મિત્ર
તા.

} સહી નિયમકર્તા.

નિયમ દશમો.

નવમું રથૂલ સામયિક વ્રત.

૧-સવારે ખપોરે અને સાંજે એ વ્રણ વખતમાં કોઇપણ એક વખતે ઓઠામાં ઓછા ૪૮ મિનિટ અથવા એ વ્રી અથવા આટલી () મિનીટ સામયિક કરીશ-કદી રોગના કારણથી ન થાય તો છુટ છે.

મિતિ
તા.

} સહી. નિયમકર્તા.

નિયમ અગીઆરમો.

દશમું રથૂલ પ્રેષધોપવાસ વ્રત.

૧-હું મારી શક્તિ પ્રમાણે દરેક આઠમ યોદમે એક ઉપવાસ તથા એકાસણું અથવા એકાસણું એકવાર જલ પીવું એવી રીતે કરીશ અને જો હું નેકર નહી હાઉં તો તે દીવસ ધર્મ ધ્યાનમાં ગાળીશ.

મિતિ
તા.

} સહી. નિયમકર્તા.

નિયમ ખારમો.

અગીઆરમું સ્થૂળ ભોગોપભોગ પરિમાણ ત્રત.

હું રોજ ૧૭ નિયમો પાળીશ.

નામ.	કેટલા વખત.	માપ તોલનું પરિમાણ.	કેટલી સંખ્યા.
------	---------------	-----------------------	---------------

- ૧ ભોજન
- ૨ પરસ-હ્રદ્ય, દહીં, તેલ,
ધી, ગલ્યું, ખાર.
- ૩ પીવાની વસ્તુઓ.
- ૪ કુંકુવગેરે વિલેપન, સુગં
ધી આદી તેલાદી પદાર્થો

નામ.	કેટલી વખત.	માપ તોલાનું પરિમાણ.	કેટલી સંખ્યા.
૫ સુંઘવાનાં ટુકો.			
૬ પાન સોપારી વગેરે મુખ વાસ			
૭ ગાયન-સંસારી નાટકાદિ			
૮ નાચ-સંસારી નૃત્ય.			
૯ અભયર્ય-કામ સેવન.			
૧૦ રનાન-નહાનું.			
૧૧ વસ્ત્ર-કપડાં લત્તાં.			
૧૨ ભૂખણુ-ધરેણાં			
૧૩ વાહન-હાથી ઘોડા, બળદ, વગેરે.			
૧૪ શયન-પથારી વગેરે,			

નામ.	કેટલી રખત.	માપ તોલાનું પરિમાણ.	કેટલી સંખ્યા.
૧૫ આસન-પાટ, ખુરસી વ ગેરે.			
૧૬ સચિત-નીચે આપેલા પ ત્રકમાંથી પ્રમાણ કરી લેવું.			
૧૭ અન્ય વસ્તુ *			

* ૧૫—૧૭મા નિયમમાં મતે સંદેહ છે. કોઈ કોઈ દિશાઓમાં
ફરવાનું પ્રમાણ કરે છે, પરંતુ તેનો સમાવેશ દેશત્રનમાં આવી
જાય છે.—

શાકભાજીઓનાં નામ.

(જે શાક રાખવાનું હોય તેના ઉપર પેન્સીલનું નિશાન કરો.)

ક્ર.નં.

ક્ર. નં.	શાક રાખવાનું નામ	ક્ર. નં.	શાક રાખવાનું નામ
૧	કેરી	૧૮	બોર
૨	ખરબચું	૧૯	કાકડાં
૩	મીઠું લાંબું (મોસળી)	૨૦	રાયણાં
૪	કેળાં	૨૧	ગુંદાં
૫	જમરખ	૨૨	ખજૂર લીંટું
૬	નારંગી	૨૩	ભાંખુ
૭	સફરજન	૨૪	ફરેંદા
૮	દાડમ	૨૫	કુરે
		૨૬	શીંગોડાં

૨૭ કમળકાંકડી	૩૯ લાંબીમગફલા	૧૧ વાલળ
૨૮ તડપુચ (કાલીંગડું)	૪૦ લીલાં સોપારી	૧૨ લીલાચણા
૨૯ ગુલાબખમન	૧ કાકડી	૧૩ ભીંડા
૩૦ સફેદ જાંબુ	૨ ચીમડાં	૧૪ કારેલાં
૩૧ લીલી બદામ	૩ પુરોયાં	૧૫ લીલાં મરચાં
૩૨ ચિકુ	૪ પરવલ	૧૬ આંખળાં
૩૩ ફણસી	૫ ફુલી	૧૭ લીલો આમલી
૩૪ વિલાયતી સફરજન	૬ કાળું	૧૮ બીજોર
૩૫ ફણમ (આંખાં)	૭ વટાણા	૧૯ વિલાયતી આમળા
૩૬ શેતુર	૮ ચોળા	૨૦ ગુચ રફળા
૩૭ કાઠ	૯ લીંબું	૨૧ કંટોળા
૩૮ બીલાં	૧૦ મકાન	૨૨ સરગવાની શીંગ

શાક વીગરે

૨૩	ડાભાની ભાજી	૩૫	ચહુતો પોંક	૪૭	ચેલની ભાજી
૨૪	કોદીમડાં	૩૬	લીંમડાનું દાતણું	૪૮	ત્રણધારી
૨૫	મોગની	૩૭	આવળનું	૪૯	સાંગરી
૨૬	ટિંડોડા	૩૮	કાળાં મરી (લીંસાં)	૫૦	કોહિણું
૨૭	તુવેરફળા	૩૯	ચોળાનીભાજી	૫૧	પાલકની ભાજી
૨૮	મેથીની ભાજી	૪૦	ગુલાબનું ફૂલ	૫૨	ફલફાની ભાજી
૨૯	કોથમીની ભાજી	૪૧	સફેદ કોહિણું	૫૩	ગલકાં
૩૦	તાંદળાખની ભાજી	૪૨	કરમદાં	૫૪	આખરનાં પાન
૩૧	અળીનાં પાંતરાં	૪૩	કોકરની શીંગ	૫૫	આમુવાની
૩૨	નાગરવેલનાં પાન	૪૪	ફૂલવાની ભાજી	૫૬	કૃષ્ણી
૩૩	બાજરીતો પોંક	૪૫	પોષનાં પાંતરાં	૫૭	મીંદો લીંબરો
૩૪	બુવારતો	૪૬	મોગરા	૫૮	આલકોલ

૨-હું રાત્રે ખાવ (જેથી પેટ ભરાય),
સ્વાદ (પાન ઇલાયચી વગેરે સ્વાદની વસ્તુ), લેપ
(ચાટવાની ચીજો). પેય (પીવાની વસ્તુઓ), એ
ચારે વસ્તુઓ અગર તેમાંની આટલી ()
નો ત્યાગ કરું છું.

૩-નીચે લખેલા અભક્ષ્યનો ત્યાગ કરું છું.

૧-પાણી ગાળીને વાપરીશ.

૨-વિદળ અર્થાત દહીંમાં કઠોળ મેવો
વગેરે મેળવી ખાઈશ નહિં.

૩-રાતવાસી શાક, અથાણું, પુરી, ભાત
દાળ આદી ખાઈશ નહિં.

૪-હું વડફળ, પાકરફળ, પીપળાનું
ફળ, ઉંમરડાં, કુટુંબર એ રીતે પાંચ
ઉદ્ભવર ફળ ખાઈશ નહિં.

૫-આઠ પહોરની અંદરની બનેલી મી
ઠાઈ કે પકવાન ખાઈશ.

૬-બટાકા, સુન્થ, રતાળુ. સૂકરીયાં,
આદુ વગેરે કંદમૂળ ખાઈશ નહિં.

૭-હું કુમળું ફલ કે અન્નપ્રયું ફલ ખાઈ
શ નહિ.

૮-હું જે વસ્તુ કે શાકભાજીનો સ્વાદ
ફેર થઈ જશે, તે ખાઈશ નહિ.

મિતિ
તા.

} સહી, નિયમકર્તા.

નિયમ તેરમે.

૧૨ મું અતિથિસંવિભાગ વ્રત.

૧-હું સવારે માગી રસોઇમાંથી નીચે લખેલા પૈકી કોઇને જમાડીને ભોજન કરીશ. જો કદી કોઇ નહીં મળે તો એક માણસ જેટલું અન્ન ગુદું કાઢી પછી તે કોઇને આપીશ.

મુનિ, હુદ્ધક, બ્રહ્મચારી, અર્જુન, વ્રતિ શ્રાવક, ગરીબ જૈન (ધર્મની શ્રદ્ધાવાળો), અનાથ સ્ત્રી, અનાથ વૃદ્ધ માણસ, અનાથ બાલક, આંધળો તથા બીજા અસમર્થ માણસ.

૨-હું દાન કરવાના હેતુથી ૧ ગદ્યો (પેટી) રાખીશ, જેમાં હું રોજ કંઈને કંઈ નાંખતો રહીશ અને વર્ષ આખરે તે વિદ્યાદાનમાં ખર્ચ કરીશ.

મિતિ
તા.

} સહી. નિયમકર્તા.

મુચના.

ઉપર જે નિયમ બતાવ્યા છે તે હાલના સમયમાં જૈન ભાઈઓની પ્રવૃત્તિ નિયમ ધારવા નરક જેવાય એટલાજ કારણથી છે. દર્શન પ્રતિમા કે વન પ્રતિમાના પ્યાલથી નહિ -

તથાપિ ઉપર જણાવ્યા મુજબના નિયમ ધારીઓને નીચેની મજબુતી માટે પાંચ આણુ વ્રતોની પચીસ ભાવનાઓ અને પચીસ અતિચાર જરૂર જાણવા જોઈએ, તથા એને પ્યાલમાં રાખી પોતાની શક્તિ પ્રમાણે દોષથી બચવું જોઈએ. —પતિમાધારી સર્વે દોષ બચાવે છે.

૨૫ ભાવનાઓ.

૧-અહિંસાની પાંચ-૧. વચન મારા કાંતુ-માં રહે. ૨ મન મારા આધિનમાં

રહે, ૩ જમીન જોધને ચાકું. ૪ ગ્રીજ વસ્તુ
જોધને લઉં તથા મુકું. ૫ ભોજન તથા
પીવાની વસ્તુ જોધને વાપરું.

૨-સત્યની પાંચ-૧ ક્રોધ ન થવા દઉં ૨
લોભ (હદની બહાર લાલચ) ન થવા દઉં ૩
ભય ન રાખું ૪ હાસ્યથી બચતો રહું ૫
માર્ગ વચન જીનવાણી અનુસાર બોલતો રહું

૩-અચાર્યની પાંચ-સૂતાં (પ્રાણી) અગર વસ્તુ
રહિત ઘરમાં જઈ બેસું ૨ વસ્તિ વગરના
સ્થાનમાં જઈને બેસું ૩ જ્યાં ક્રોધ રોકે
ત્યાં ન બેસું, ૪ ભોજન કરવામાં અશુદ્ધતા
ને છુપાવું નહીં, ૫ સાધર્મી ભાષાઓની
સાથે લદાઈ ટંટો ન કરું.

૪-સ્વદારા સંતોષની પાંચ-સ્ત્રીઓમાં મોહ થાય
એવી કથા નહીં વાંચું તથા નહીં સાંભળું,
૨ સ્ત્રીઓનાં સુંદર અંગોને નીરખીશ નહીં,
૩ પ્રથમ એક વાર ભોગવેલા ભોગોને મન
માં વિચારીશ નહીં. ૪ કામો-તેજક પદાર્થ

ખાઇશ નહીં, ૫ હું મારા શરીરના શણ-
ગાર સજીશ નહી. (એવી રીતે કે જેને
જોઇને બીજાના મનમાં વિકાર ન થાય.)

૫-પરિચ્છેદ પ્રમાણુની પાંચ-૧ કાન, ૨ આંખ
૩ નાક, ૪ મોં ૫ સ્પર્શ એ વિષયો૩૫
સારી કે ખુરી જે વસ્તુઓ મંજે તેમાં રાગ
દેશ નહિ કરે.

૨૫ અતિચાર

૧-અહીંસાના પાંચ-૧ નેતર, ચાપુક, સોટીથી
મારવું ૨ દોરી વગેરેથી બાંધવું, ૩ આં
ખ નાક કાન મોં વગેરેનું છેદન કરવું, ૪
હૃદયથી વધારે બોલો લાદવો, ૫ પોતાના
તાબાના લોકોને જોજન બરોબર માપથી
અને નિયમીત વખતે ન આપવું.

૨-સત્યના પાંચ-૧ મિથ્યા એટલે ખોટા માર્ગે
દોરાય એવો ઉપદેશ કરવો ૨ સ્ત્રી પુરુષે
(પતિપત્ની) એ એકાંતમાં કરેલી એળટા
ગુપ્ત રીતે જાણી લઇ ખુશી કરવી, ૩

ઠગવાને માટે જૂઠી સાક્ષી પૂરવી કે જૂઠું
 લેખ બનાવવો, ૪ કોઇની અનામત રકમ
 બૂલચુકથી એાછી અપાઇ હોય તો તેને
 કહેવુકે તમારી આટલી રકમ છે તે લઇ
 જાઓ. એમ છુપાવીને જુહુ બોલવું,
 ૫ બીજાની એકાંતની વાત તેના ચ
 હેગ ઉપરથી જાણી લઈ જાહેર કરવી.

૩-અર્થાર્થનાં પાંચ-૧ બીજાને ચોરી કરવાના
 ઉપાય બતાવવા, અથવા તેની પ્રેરણા કર
 વી તથા બીજાના કહેવાથી ચોરી કરવી ૨
 ચોરેલી વસ્તુ થોડી કિંમતે ખરીદવી તથા
 વધારે કિંમતની વસ્તુ એાછી કિંમતે વેચી
 દેવી ૩ રજાની આજ્ઞા ઉથાપવી ૪ નેાલ
 વાના તથા માપવાનાં જોખમાપ કમી અ
 ગર વધારે નાખવાં ૫ ખર્ગ ખોટી વસ્તુ
 ભેગી કરી ખરી કહીને વેચવી.

૪-સ્વદારા સંતોષના પાંચ-પોતાનાં પુત્ર પુત્રી
 સિવાય બીજાના વિવાહ કરવા. વ્યભિચારિણી

સ્ત્રીઓ સાથે વાતચીત કરવી, ૩ વેશ્યા
વગેરેને ત્યાં જવું તથા વાતચીત કરવી, ૪
કામ સેવનના કુદરતી અંગ સિવાય બીજા
અંગથી કીડા કરવી, ૫ કામસેવનનો તિવ્ર
ભાવ રાખવો.

૫-પરીગ્રહપ્રમાણુ વ્રતનાં પાંચ-દશ પ્રકારના
પરિગ્રહનું પ્રમાણુ કર્યું હોય તેનાથી વધારે
લાક્ષ્ય વગેરેથી વધારે લેવું.

“દિગંબર જન”

દુક વખતમાં અતિ લોકપ્રિય થઈ બહાણો

ફેલાવો પામેલું

અઠવાડીક તથા પાશ્વિક પત્રોની ગ
રજ સારનારું, ધાર્મિક, વ્યવહારી, ઐતિ
હાસિક વિષયો, તત્ત્વદર્શક વાર્તાઓ તથા
જાણવા યોગ્ય બબરોથી ભરપુર, દિગંબર
જૈનોમાં ગુજરાતી ભાષાનું માત્ર એકજ
માસિક પત્ર. વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૧-૪-૦
અગાઉથીજ, પોસ્ટેજ સાથે.

અધિપતિ અને મેનેજર

શા. સુળચંદ કસનદાસ કાપડીઆ

ચંદાવાડી-સુરત.

શ્રી ઉપયોગી પુસ્ત

૩. ૧

ભાવક વનિતા બોધિની.....૦

છઠાળા (અર્થ સહિત).....૪૮

જૈન નિયમ પાથી (હિંદી, મરાઠી,

ગુજરાતી ૦—૭—

જૈન સ્ત્રી શિક્ષા ભાગ ૧લો.....૦—૨—

” ” ” ૨જો.....૦—૩—

મળવાનું ઠેકાણું: —

આણેકચંદ પાનાચંદ

આચારી-મુંબાઈ.

